

УМОВИ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ

Доротюк Ольга Геннадіївна,
науковий співробітник відділу
профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Вступ./Introduction. Педагогічне оцінювання компетентностей учнів відіграє важливу роль у компетентнісно орієнтованому навчанні. Воно необхідне не тільки учням для оцінки власних досягнень, а й адміністрації школи для визначення ефективності роботи педколективів.[1]

Мета роботи./Aim. Відомо, що традиційними тестами неможливо виконати оцінювання, так як, при цьому будемо мати обмежені результати, які не зможуть охарактеризувати багатогранність особистості, її прояви в різних умовах та внутрішні мотиви до навчальної діяльності.

Матеріали та методи./Materials and methods. Для оцінювання потрібно побудувати модель, що включить в себе інформацію і потенційні інтереси кожного учня та такі завдання, які засновані на уже розвинутих у нього компетентностях. Необхідно створити засоби, що дозволили би фіксувати особливості різних програм і вплив на учнів, які навчаються за цими програмами. Обов'язковим елементом є компетентність перевіряючих осіб.

Джон Равен запропонував за основу оцінки компетентностей брати цінності учня та його ініціативи. Цінності і компетентності учня виявляються в процесі цікавої для них діяльності.

Отримати дані про них можливо при використанні біографічного методу-ставлячи правильні запитання про яскраві моменти, як позитивні, так і негативні в їх біографії. Якщо аналіз біографії проводиться учителем разом з учнем та іншими учнями, то вчитель отримує багатий матеріал, здатний вплинути на його подальший розвиток. Можна оцінювати компетентність за допомогою методики ціннісних очікувань, базою якої є теорія Фішбейна[2] про

те, що поведінка людини обумовлена різними установками і переживаннями, що актуалізуються в даний момент, аніж рисами його характеру. За цією логікою, перевіряюча особа повинна створити такі умови, при яких учні проявлять конкретні компетентності, тобто умови, соціально значимі для учня.

Результати та обговорення./Results and discussion. За результатами оцінювання компетентності учнів, можливо робити висновки про професійну компетентність самого педагога, про якість освітніх програм і зміст навчання.

Якщо вчителі створюють розвиваюче середовище в процесі навчання, то їх учні демонструють прояви компетентностей високого рівня в процесі виконання ними дійсно цікавих для них дій.[3]

Висновки./Conclusions. Оцінка формування компетентностей необхідна і обов'язкова. Для її проведення потрібно використовувати не тільки стандартні тести, але й моделі визначення інших характеристик діяльності. Результат дає змогу виявити успішні освітні заклади, та інші, на які потрібно звернути особливу увагу, для забезпечення реалізації компетентнісно орієнтованого навчання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Равен Джон. Педагогическое тестирование. — М., — 2001., — С.142.
2. Фишбейн Мартин, Айзен Исек. Вера, отношение, намерение и поведение: введение в теорию и исследования. — М., — 1975.
3. Выготский Л. С. Психология развития человека. -- М, — 2003. — С.1136.